

Otázka - její „nad-subjektivnost“

Tázání má nepochybně prastarou tradici; občas můžeme mít dokonce dojem jakési primitivní „tázavosti“ v chování našich domácích mazlíčků. Otázka sama však nemůže být chápána jako výsledek, produkt naší „tázavosti“. Tázavost představuje jakýsi ztišený resp. nezjitřený dojem neobvyklosti, který může souviset jak s celkovou situací, tak s některými jednotlivostmi v rámci jinak obvyklé situace. Otázka však obsahuje vždy jakési „tvrzení“, které k příslušné obvyklosti už takřka výslovně poukazuje (nebo dokonce už může být nějak vysloveno). To však zároveň znamená, že skutečné tázání se uskutečňuje už v prostředí slova, ať už onen vztah k „tomu obvyklému“ vysloven je nebo jen vysloven být může. Už v tom je velký podíl toho, co můžeme nazvat „nad-subjektivností“ otázky. Otázce - třeba jen zčásti - rozumí druhý člověk právě také proto, že o tom obvyklém ví, že mu je známo, že i pro něho jde o něco „obvyklého“, takže si to dosadí, i když to v otázce samé vysloveno nebylo. To se stane zřejmým tam, kde „ten druhý“ onu „obvyklost“ a „navyklost“ z nějakých důvodů nesdílí.

(Písek, 070607-3.)